

Referat fra Fagrådsmøtet Sammen redder vi liv

- *Tid:* fredag 28. mai 2021 kl. 09:00-11:00 / *Sted:* Videokonferanse
- *Møteleder:* Conrad Bjørshol
- *Til stede:* Erik Zakariassen, Kjetil Nilsen, Jo Kramer-Johansen, Stephen Sollid, Tone Slåke, Asgeir Kvam og Hedda Bie (sekretariat - referent)
- *Forfall:* Ingvild Tjelmeland, Isabel Sebjørnsen, Jostein Hagemo, Live Kummen, Guttorm Brattebø Torben Wisborg, Trond Nordseth og Karoline Stadheim Halvorsen (sekretariat)

07-2021 Varige strukturer

Helsedirektoratet ga en kort innledning til temaet varige strukturer med utgangspunkt iblant annet innspill fra fagrådet (ref. fagrådsmøtet 26. mars). Disse berørte tidslinje for dugnaden, behov for revisjon av strategi og faglige vurderinger og prioriteringer av prosjekter framover. Helsedirektoratet viste til at dagens målbilde og satsningsområder for dugnaden er førende, og at deres forslag til tilnærming til varige strukturer inkluderer:

- Integrering i en etablert virksomhet/struktur som har det som en oppgave
- Særskilte midler
- Lov og forskrift som gjør ting obligatorisk

Helsedirektoratet fremhevet følgende satsningsområder for den resterende tiden av dugnaden: Arbeidsliv, helsestasjon, grunnskole, innvandrere, utarbeidelse av faglige retningslinjer og anbefalinger innen førstehjelp og digital førstehjelpsportal.

I den etterfølgende diskusjonen ble det understreket at førstehjelp i helsetjenesten bør være et fokusområde i det videre arbeidet. Dette ble fremhevet av flere av rådsmedlemmene, som også poengterte at styrket opplæring av helsepersonell er relevant både for tjenestene (i møte med pasienter), men også som et ledd i å styrke befolkningens samlede førstehjelpskompetanse (helsepersonell på fritiden). Det ble vist til at opplæringen bør være konsentrert om livreddende førstehjelp, og ikke favne for bredt. Revisjonsarbeidet knyttet til akuttmedisinopplæring for allmennpraktikere og personell i legevakt ble nevnt spesifikt, der det nå arbeides med samordning av kursopplegg. Fagrådet ble oppfordret til å komme med eventuelle innspill til Helsedirektoratet, som holder i revisjonsarbeidet.

Behov for å sette inn målrettede tiltak omkring eldre (funksjonssvikt og tidlig oppdagelse) ble også løftet fram, med henvisning til prosjektet [Eldre i den akuttmedisinske kjeden - Norge \(norceresearch.no\)](#) og erfaringer fra pandemien. Det ble stilt spørsmål ved om dette bør inn som et element i dugnaden og i opplæringen av befolkningen, noe som ble støttet av Helsedirektoratet. Som en oppfølging av dette innspillet ble det vist til at det er viktig å prøve ut mer fysiologisk relatert utspørring i AMK/Legevakt enn den symptombaserte for prioritering, og at budskap og opplæring om gjenkjenning av tilstander går hånd i hånd med håndtering i AMK/LV-sentraler (veiledning/indeks).

Betydningen av involvering av styringslinja i helsevesenet ble også fremhevet som særlig viktig for å sikre prosjekter i randsonen, herunder normerende produkter og anbefalinger, digital førstehjelpsportal og førstehjelpskompetanse i helsetjenestene. Andre innspill omhandlet behov for å se på den teknologiske utviklingen, og samtidig basere dette på kunnskap. Det ble også vist til gode erfaringer med bruk av ambassadører (møte folk der de er, ta hensyn til kulturelle forhold) i arbeid med innvandrere i Vestre Viken under pandemien.

Til spørsmålet om behov for en ny oppdatert strategi, vurderte Helsedirektoratet at det er behov for å gjennomgå strategien med særlig søkelys på å hente ut potensiale for de store gruppene, eks eldre. Utarbeidelse av strategi for tiden etter dugnaden fikk støtte i Fagrådet.

Konklusjon: Helsedirektoratet ber Fagrådet utarbeide utkast til strategi for førstehjelpsinnsetning etter dugnaden. Denne vil baseres på erfaringene fra de 5 årene i dugnaden og oppdatert kunnskap og ta utgangspunkt i det generelle. Arbeidet starter opp høsten 2021, der de overordnede linjene kan utmeisles og inkluderes som innspill til statsbudsjettet 2023. I tiden fram til ferdigstilling (mars 2022) kan dette utdypes og spesifiseres. Metoder, omfang og varighet av opplæring bør sees spesifikt på, med brukt av digitalopplæring og fysisk trening.

08-2021 Nye retningslinjer fra NRR

NRR har utarbeidet nye retningslinjer for HLR som ble presentert på NRR-konferansen i slutten av april. Disse er nå på høring fram til 2. juni. Det ble gitt en kort orientering om hovedendring i retningslinjen, herunder fokus på å få AMK raskere involvert, som vurderes å være en forenkling av budskapet som tidligere er formidlet til befolkningen. Dette budskapet skiller seg fra retningslinjer i Europa. Data, analyser og vurderinger som er gjort i arbeidet viser imidlertid at det er gode grunner til endringen som er mer i tråd med dagens praksis, møter behovet for enkelt budskap og å løfte beslutninger om igangsetting av HLR vekk fra innringer. En diskusjon om bruk av AED og rytmeovervåkning blant lekfolk pekte også på behovet for veiledning og beslutningstaking i AMK (slå av og på AED/beholde elektroder på).

Diskusjon om kompetansebehov i AMK ble berørt i det etterfølgende diskusjonen, og det ble stilt spørsmålsteget ved om det bør være et langsiktig mål å få utviklet en egen nasjonal videreutdanning for AMK. Drift og kvalitetssikring av AMK og etablering av en nasjonal kvalitetsindikator ble også løftet fram som virkemiddel.

Konklusjon: Fagrådet støtter endringene som er skissert. Fagrådet kan bidra med å spre budskapet til organisasjonene i dugnaden når retningslinjene er vedtatt av NRR. Oppdateringen må også gjøres i medisinsk indeks og trenes på hos AMK (integreres i etablerte utdanningsløp). NRR vil oppdatere kursmaterieil rettet mot helsepersonell.

04-2021 Verdens hjerte- og lungeredningsdag

Verdens hjerte- og lungeredningsdag vil arrangeres 16. oktober, der forslag til budskap er at det er på tide å trene HLR igjen. NRR er en naturlig aktør i å fronte budskapet. Norsk Førstehjelpsråd kan også være involvert. Gjensidigestiftelsen og deres kommunikasjonsressurs har stilt seg positive til å støtte medietiltak denne dagen (eks videoproduksjon). En vinkling kan være å ta livredderens perspektiv og fremheve mestingsopplevelse ved å trene, få veiledning fra 113 og oppleve å redde liv.

Konklusjon: Fagrådet støtter forslag til budskap. Videre planlegging må ta høyde for pandemiens utvikling.

09-2021 Eventuelt

Det legges til grunn digitale fagrådsmøter til høsten. Det sendes ut forslag til møtetidspunkt i etterkant av møtet.